

Ավագանու անդամների եզրակացություն

Արժանի համայնքապետարանի ղեկավարին և ավագանու անդամներին

Կարծիք

Մեր կողմից իրականացվել է Արժանի համայնքապետարանի (այսուհետ՝ «Համայնք») 2024 թվականի բյուջեի կատարման հաշվետվությունների ուսումնասիրությունը, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են 2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված Համայնքի բյուջեի կամուտների կատարման վերաբերյալ հաշվետվությունը, Համայնքի բյուջեի ծախսերի կատարման վերաբերյալ հաշվետվությունը՝ գործառնական դասակարգմամբ, Համայնքի բյուջեի ծախսերի կատարման վերաբերյալ հաշվետվությունը՝ տնտեսագիտական դասակարգման, Համայնքի բյուջեի հավելուրդի կամ պակասորդի (դեֆիցիտի) կատարման վերաբերյալ հաշվետվությունը և Համայնքի բյուջեի հավելուրդի օգտագործման ուղղությունների կամ պակասորդի ֆինանսավորման աղբյուրների վերաբերյալ հաշվետվությունը:

Մեր կարծիքով կից հաշվետվությունները ճշմարիտ են ներկայացնում 2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա Արժանի համայնքի բյուջեի եկամուտների կատարման վերաբերյալ հաշվետվությունը, բյուջեի ծախսերի կատարման վերաբերյալ հաշվետվությունը՝ գործառնական դասակարգմամբ, բյուջեի ծախսերի կատարման վերաբերյալ հաշվետվությունը՝ տնտեսագիտական դասակարգմամբ, բյուջեի հավելուրդի կամ պակասորդի (դեֆիցիտի) կատարման վերաբերյալ հաշվետվությունը, ինչպես նաև բյուջեի հավելուրդի օգտագործման ուղղությունների կամ պակասորդի ֆինանսավորման աղբյուրների վերաբերյալ հաշվետվությունը՝ համաձայն «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի, «ՀՀ բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի, «Գանձապետական համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի և ՀՀ Ֆինանսների նախարարի 2019 թվականի մարտի 13-ին ընդունված թիվ 254-Ն հրամանի պահանջների:

Մենք Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը Համայնքի բյուջեի կատարման հաշվետվությունների պատրաստման համար:

Համայնքի ղեկավարությունը պատասխանատու է սույն հաշվետվությունների «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի, «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի, «Գանձապետական համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի և ՀՀ Ֆինանսների նախարարի 2019թ. մարտի 13-ին ընդունված թիվ 254-Ն հրամանի պահանջների համապատասխան՝ Համայնքի բյուջեի կատարման հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով համայնքի ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել Համայնքի բյուջեի կատարման հաշվետվություններ, որոնք զերծ են սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Բյուջեի կատարման հաշվետվությունները պատրաստելու ընթացքում Համայնքի ղեկավարությունը պարտավոր է գնահատել համայնքի գործունեությանը պարտավոր է գնահատել Համայնքի գործունեության անընդհատությունը, բացահայտելու գործունեության անընդհատության վերաբերյալ խնդիրները, եթե ղեկավարությունը չի պատրաստվում լուծարել կամ դադարեցնել գործունեությունը կամ չունի այլընտրաք քան գործունեության դադարեցումն է:

Համայնքի ղեկավարությունը պատասխանատու է Համայնքի բյուջեի կատարման հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի վերահսկման համար:

Պատասխանատվություն

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում, թե արդյոք Համայնքի բյուջեի կատարման հաշվետվությունները ամբողջությամբ վերցրած, բոլոր էական առումներով գերծ են սխալներից՝ պայմանավորված բացթողումներով, և պատրաստել եզրակացություն, որը ներառում է մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը ամենաբարձր մակարդակի հավաստիացում է:

Այս ընթացքում մենք առաջնորդվել ենք մասնագիտական դատողությամբ և պրոֆեսիոնալ կասկածամտությամբ: Մենք նաև.

- Հայտնաբերել և գնահատել ենք էական սխալների ռիսկերի բյուջեի կատարման հաշվետվություններում (եթե այդպիսիք առկա են եղել)՝ պայմանավորված բացթողումներով, նախագծել և իրականացրել ենք ընթացակարգեր այս ռիսկերին պատասխանելու նպատակով և ձեռք ենք բերել բավարար և համապատասխան ապացույցներ մեր կարծիքը արտահայտելու համար:
- Պատկերացում ենք կազմել ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ, որպեսզի նախագծեք ընթացակարգերը տվյալ հանգամանքներին համապատասխան, բայց ոչ կարծիք արտահայտել Համայնքի ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ:
- Գնահատել ենք Համայնքի ղեկավարության կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համապատասխանությունը և հաշվապահական ողջամիտ գնահատումները և կից բացահայտումները:
- Որոշել ենք ղեկավարության կողմից օգտագործված հաշվապահական հաշվառման գործունեության անընդհատության սկզբունքի օգտագործման համապատասխանությունը՝ ելնելով հավաքագրված ապացույցներից: Մեր եզրահանգումները հիմնված են ապացույցների վրա, որոնք ձեռք են բերվել մինչև մեր կողմից եզրակացություն տալու ամսաթիվը:
- Գնահատել ենք համայնքի բյուջեի կատարման հաշվետվությունների ընդհանուր բնութագիրը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, և թե արդյոք այդ հաշվետվություններում ներկայացվում են դրանց հիմքում ընկած գործարքներն ու իրադարձությունները այնպես, որպեսզի համարվի ճշմարիտ ներկայացում:

Մենք ծանուցել ենք ղեկավարությանը շրջանակների, ժամանակացույցի և կարևոր բացահայտումների մասին՝ ներառյալ ներքին վերահսկողության համակարգում առկա թերությունների մասին, որոնք մենք հայտնաբերել ենք ուսումնասիրության ընթացքում, այն է՝ ներքին աուդիտի բացակայությունը:

Մենք նաև ծանուցել ենք ղեկավարությանը, որ առաջնորդվել ենք էթիկայի դրույթներով, կապված անկախության հետ:

Այն բոլոր դիտարկումներով որոնք քննարկվել են ղեկավարության հետ, ընտրվել են նրանք, որոնք առավել կարևոր են ընթացիկ ժամանակաշրջանի Համայնքի բյուջեի կատարման հաշվետվությունների ուսումնասիրության ընթացքում և համարվում են, որպես հիմնական հիմնահարցեր: Մենք ներկայացրել ենք այդ խնդիրները եզրակացությունում (եթե այդպիսիք առկա են), եթե ՀՀ օրենսդրությամբ և սահմանված կարգերով չի արգելվում հրապարակայնորեն բացահայտում:

Առաջադրանքի, որի արդյունքը այս եզրակացությունն է, ղեկավարը՝ Արման Մեղրյանն

է:

Բյուջեի կատարման հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն

Արժվյան համայնքն է՝ Արժվյանի բնակչության հանրությունն է:

Արժվյանը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետության Կոտայքի մարզում:

Արժվյանի համայնքը (Համայնք) իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող համայնքային կառավարչական հիմնարկ է ունի սեփականության իրավունք և գույքային այլ իրավունքներ: Համայնքն ունի բյուջե, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության զինանշանի պատկերով և իր անվանմամբ կնիք:

Արժվյան համայնքի տեղական ինքնակառավարման մարմիններ են՝ Արժվյանի ավագանին և Արժվյան համայնքի ղեկավարը, որոնք գործում են իրենց նստավայրում՝ ք.Արժվյան, Բարեկամության հրապարակ 1, Կոտայքի մարզ, ՀՀ հասցեում:

Արժվյանի խորհրդանիշներ են՝

- Հայաստանի Հանրապետության պետական զինանշանը,
- Հայաստանի Հանրապետության պետական դրոշը,
- Հայաստանի Հանրապետության պետական օրհներգը:

2. Պատրաստման հիմքերը

2.1 Ընդհանուր սկզբունքները

Արժվյանի բյուջետային համակարգը հիմնվում է հետևյալ ընդհանուր սկզբունքների վրա՝

- Բյուջետային համակարգի միասնություն,
- Բյուջեի ինքնուրույնություն,
- Բյուջեի մուտքերի և ելքերի արտացոլման լրիվություն,
- Բյուջեի հաշվեկշռվածություն,
- Բյուջետային ելքերի ամբողջական ծածկվածություն,
- Բյուջետային միջոցների օգտագործման արդյունավետություն,
- Բյուջեի հրապարակայնություն,
- Բյուջետային միջոցների հասցեագրվածության և նպատակայնություն,
- Բյուջեի իրատեսություն:

Բյուջետային համակարգի միասնականության սկզբունքը նշանակում է իրավական հիմքի, դրամական համակարգի, բյուջետային փաստաթղթերի ձևերի, բյուջետային դասակարգման, բյուջետային գործընթացի սկզբունքների միասնություն:

Բյուջեի ինքնուրույնության սկզբունքը նշանակում է, որ Արժվյանը որպես ինքնակառավարման մարմին իրավունք ունի բյուջետային օրենսդրությանը համապատասխան ինքնուրույն իրականացնել բյուջետային գործընթացը:

Բյուջեի մուտքերի և ելքերի արտացոլման լրիվության սկզբունքը նշանակում է, որ օրենսդրությամբ սահմանված բյուջեի մուտքերը և ելքերը պարտադիր կարգով և ամբողջ ծավալով ենթակա են արտացոլման բյուջեում: Համայնքի բյուջեի բոլոր ելքերը ենթակա են ֆինանսավորման բյուջետային համակարգում կուտակված բյուջետային միջոցների հաշվին:

Բյուջեի հաշվեկշռության սկզբունքը նշանակում է, որ բյուջեով նախատեսված ելքերի ծավալը չպետք է գերազանցի մուտքերի ծավալը:

Բյուջետային միջոցների օգտագործման արդյունավետության սկզբունքը նշանակում է, որ բյուջեի կազմման և կատարման ժամանակ պետք է ելնել նախատեսված արդյունքի, բյուջետային միջոցների նվազագույն օգտագործման կամ բյուջեով նախատեսված միջոցների ծավալով լավագույն արդյունքի հասնելու անհարժեշտությունից:

Բյուջեի հրապարակայնության սկզբունքը նշանակում է հաստատված բյուջեների և դրանց կատարման մասին հաշվետվությունների պարտադիր հրապարակումը, բյուջեի նախագծերի քննարկման և որոշումների ընդունման գործընթացի պարտադիր թափացանկությունը:

Բյուջետային միջոցների հասցեագրվածության և նպատակայնության սկզբունքը նշանակում է, որ բյուջետային միջոցները օրենսդրությանը համապատասխան հատկացվում են կոնկրետ ստացողներին՝ ֆինանսավորման հստակ նպատակների նշվածությամբ:

Բյուջեի իրատեսության սկզբունքը նշանակում է Աբովյանի զարգացման կանխատեսման և դրա հիման վրա բյուջետային մուտքերի և ելքերի հաշվարկման իրատեսությունը:

2.2 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է բյուջեի գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է բյուջեի կատարման հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացած է մինչև մոտակա հազար միավոր:

2.3 Համապատասխանություն

Բյուջեի կատարման մասին հաշվետվությունը կազմված է երկու հիմնական հաշվետվություններից՝ բյուջեի եկամուտների կատարման վերաբերյալ և բյուջեի ծախսերի կատարման վերաբերյալ հաշվետվություններից:

Բյուջեի եկամուտների կատարման և բյուջեի ծախսերի կատարման վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են Աբովյանի համայնքի 2024 թվականի բյուջեի տարեկան հաստատված պլանը, ճշտված պլանը և փաստացի կատարումը:

Աբովյանի համայնքի ղեկավարը բյուջեի նախագիծը ներկայացնում է ավագանու քննարկմանը: Բյուջեի նախագծի նախնական քննարկումները տեղի են ունենում մշտական հանձնաժողովների և դրանց համատեղ նիստերում: Վերջնական քննարկումներից հետո հաստատվում է բյուջեի տարեկան պլանը:

Բյուջետային տարվա ընթացքում համայնքապետարանը կարող է տվյալ տարվա Աբովյանի բյուջեի մասին ավագանու որոշմամբ հաստատված հատկացումների ընդհանուր գումարի 15 տոկոսի սահմաններում վարաբաշխել հաստատված հատկացումների գումարները այդ որոշմամբ սահմանված ծախսային ծրագրերի միջև, եթե տվյալ տարվա Աբովյանի բյուջեի մասին ավագանու որոշմամբ այլ բան նախատեսված չէ:

Բյուջետային տարվա ընթացքում Համայնքի ղեկավարը կարող է կատարել յուրաքանչյուր ծրագրի գծով Աբովյանի բյուջեի մասին ավագանու որոշմամբ սահմանված հատկացումների ընդհանուր գումարի 15 տոկոսի չափաքանակը չգերազանցող ներքին վերաբաշխումներ տնտեսագիտական դասակարգման հոդվածների միջև, եթե տվյալ տարվա Աբովյանի բյուջեի մասին ավագանու որոշմամբ այլ բան նախատեսված չէ:

Բյուջեի կատարումը Աբովյանի համայնքի բյուջեի մուտքերի ձևավորման և ելքերի իրականացման կանոնակարգված գործունեությունն է:

Աբովյանի բյուջեն եկամուտների ձևավորման և ծախսման մեկ տարվա ֆինանսական ծրագիրն է, որը նախատեսված է Աբովյանի զարգացման ծրագրի, ինչպես նաև ավագանու և Համայնքի ղեկավարի օրենքով սահմանված լիազորությունների իրականացման համար: Աբովյանի բյուջեն ընդունվում է մեկ տարով: Բյուջեն բաղկացած է վարչական և ֆոնդային մասերից: Բյուջեն կատարվում է օրենքով սահմանված կարգով:

Աբովյանի համայնքի միջոցների մուտքերը և ելքերը արտացոլվում են հատուկ բացված գանձապետական հաշիվներում: Գանձապետական հաշիվներից գումարների վճարումը կատարում են բյուջետային միջոցների առակյության դեպքում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Աբովյանի բյուջեի վարչական և ֆոնդային մասերին ամրագրվող բյուջետային մուտքերի աղբյուրները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային օրենսդրությամբ, իսկ այդ աղբյուրների հաշվին Աբովյանի բյուջեի համապատասխան մասերից ելքերի իրականացման ուղղությունները՝ «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային օրենսդրությամբ:

Բյուջետային տարվա համար Աբովյանի բյուջեի յուրաքանչյուր (վարչական և ֆոնդային) մասում նախատեսված հաշվարկային-դրամարկղային ելքերը չեն կարող գերազանցել տվյալ տարվա բյուջեի համապատասխան մասերով նախատեսված հաշվարկային դրամարկղային մուտքերը:

Բյուջեի ծախսերի նկատմամբ եկամուտների գերազանցումը կազմում է բյուջեի հավելուրդը, իսկ բյուջեի եկամուտների նկատմամբ ծախսերի գերազանցումը՝ բյուջեի պակասուրդը:

3. Համայնքի բյուջեի եկամուտների աղբյուրները

Աբովյանի բյուջեի եկամուտները օրենսդրությանը համապատասխան անվերադարձ կարգով ստացվող դրամական միջոցներն են: Աբովյանի բյուջեի եկամուտի աղբյուրներն են՝

- Հարկեր և տուրքեր
- Պաշտոնական դրամաշնորհներ
- Այլ եկամուտներ:

3.1 Հարկեր և տուրքեր

Աբովյանի բյուջեն ձևավորվում է հարկերի և տուրքերի մասով Աբովյանի բյուջեին օրենքով և իրավական ակտերով ամրագրվող մուտքերի աղբյուրներից, ներառյալ՝

- Հողի հարկ՝ Աբովյանի վարչական տարածքում գտնվող հողի համար,
- Գույքահարկ՝ Աբովյանի վարչական տարածքում գտնվող գույքի համար,
- Անշարժ գույքի հարկ՝ Աբովյանի վարչական տարածքում գտնվող անշարժ գույքի համար,
- Պետական տուրք քաաղաքացիական կացության ակտերի գրանցվելու և նոտարական գրասենյակների կողմից նոտարական ծառայություններ կատարելու համար,
- Տեղական հարկեր, տուրքեր և վճարումներ, այլ եկամուտներ:

3.2 Պաշտոնական դրամաշնորհներ

Աբովյանի բյուջեն ձևավորվում է պաշտոնական դրամաշնորհների մասով Աբովյանի բյուջեին օրենքով և իրավական այլ ակտերով ամրագրվող մուտքերի աղբյուրներից, ներառյալ՝

- Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ,
- Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դոտացիաներ և ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ,
- Այլ աղբյուրներից ստացվող դրամաշնորհներ:

3.3 Այլ եկամուտներ

Աբովյանի բյուջեն ձևավորվում է այլ եկամուտների մասով Աբովյանի բյուջեին օրենքով և իրավական այլ ակտերով ամրագրվող մուտքերի աղբյուրներից, ներառյալ՝

- Տոկոսներ,
- Շահաբաժիններ,
- Գույքի վարձակալություն,
- Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից,
- Վարչական գանձումներ,
- Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից,
- Ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ,
- Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ,
- Այլ եկամուտներ:

Շահաբաժինները, եթե այդպիսիկ առաջանում են, ներառում են բաժնետիրական ընկերություններում համայնքի մասնակցության դիմաց համայնքի բյուջե կատարվող մուտքերը:

Գույքի վարձակալությունից եկամուտները ներառում են մուտքերը հետևյալ աղբյուրներից, համայնքի սեփականություն համարվող հողերի, համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի, ինչպես նաև այլ գույքի վարձակալությունից:

Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից եկամուտները իրենցից ներկայացնում են պետության կողմից տեղական ինքնակառավարման մարմիններին պատվիրակված լիզորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցները, օրենքով սահմանված դեպքում համայնքային հիմնարկների կողմից առցանց տեղական տուրքի գանձման մատուցվող ծառայությունների համար կատարվող գործողությունների դիմաց ստացվող այլ վճարները:

Վարչական գանձումները գոյանում են տեղական վճարներից և համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օրինականացման համար կատարված վճարներից:

Մուտքերը տույժեր-տուգանքներից ստացվում են վարչական իրավախախտումների համար տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից:

4. Համայնքային բյուջեի ծախսերի ուղղությունները

Բյուջեի ծախսերի կատարման մասին հաշվետվությունում ծախսերը ըստ գործառնական դասակարգման ներկայացվում են հետևյալ կերպ՝

- Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ
- Պաշտպանություն
- Տնտեսական հարաբերություններ

- Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն
- Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ ծառայություն
- Առողջապահություն
- Հանգիստ, մշակույթ և կրոն
- Կրթություն
- Սոցիալական պաշտպանություն
- Հիմնական բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր:

Արժվանի բյուջեի վարչական մասից ֆինանսավորում են պարտադիր և կամավոր լիազորությունների հետ կապված ընթացիկ, պետության կողմից պատվիրակված լիազորությունների կատարման և ֆոնդային մասի միջոցների մասհանումների գծով ծախսերը Արժվանի բյուջեի ֆոնդային մասից ֆինանսավորում են պարտադիր և կամավոր լիազորությունների հետ կապված կապիտալ ծախսերը:

Բյուջեի միջոցների հաշվին կապիտալ ծախսերը իարկանացում են հիմք ընդունելով համայնքի կապիտալ ներդրումների ծրագիր, ինքնակառավարման մարմինների որոշումները, ծախսերի կատարման փուլերն ու ժամկետները:

Բյուջեի միջոցների հաշվին ապրանքներ գնելու, աշխատանքներ կատարելու և ծառայություններ մատուցելու ծախսերի ֆինանսավորումը իրականացնում է պետական գնումների մասին օրենքով սահմանված կարգով:

Զարգացման ծրագրերի, ֆինանսաբյուջետային,
տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողով՝
Հանձնաժողովի նախագահ՝

Ավագանու անդամներ՝

Արման Մեղրյան
Զարգացման ծրագրի
Հանձնաժողովի նախագահ
Մարգարիտ Մարգարյան
Նինա Քենեֆիզյան
Շուհրաբ Շառապարյան
Անգել Շիվկերյան
Երբեք Շապարյան
Բաղդ Շապարյան
Զարգացման ծրագրի
Հանձնաժողովի նախագահ
Մարգարիտ Մարգարյան
Նինա Քենեֆիզյան
Շուհրաբ Շառապարյան
Անգել Շիվկերյան
Երբեք Շապարյան
Բաղդ Շապարյան
Հանձնաժողովի նախագահ
Մարգարիտ Մարգարյան
Նինա Քենեֆիզյան
Շուհրաբ Շառապարյան
Անգել Շիվկերյան
Երբեք Շապարյան
Բաղդ Շապարյան